

Vlaanderen
is ondernemen

Toelichtingsdocument Speerpuntclusters: uitvoering en opvolging van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie

v

VERSIE MAART 2017

Voor de voor de uitvoering van de faciliterende rol als clusterorganisatie wordt onder het CLUSTER-BESLUIT een OVEREENKOMST afgesloten tussen het agentschap en de clusterorganisatie (hierna ook 'overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie' genoemd). Dit toelichtingsdocument heeft enkel betrekking op deze OVEREENKOMST voor steun aan de clusterorganisatie.

Voor een goed begrip van deze toelichting neemt u best de beslissingsbrief van de subsidie en de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN van de OVEREENKOMST voor steun aan de clusterorganisatie bij de hand, naast de ALGEMENE VOORWAARDEN CLUSTERSTEUN en de handleiding speerpuntclusters.

De specifieke opvolging van de projecten gefinancierd uit de gereserveerde projectbudgetten van de speerpuntcluster valt daarom buiten dit toelichtingsdocument.

1. Situering

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen, optredend voor het Hermesfonds, volgt de projecten die het steunt op volgens de regels van goed bestuur. In de eerste plaats is deze opvolging nodig omdat de betalingen van de SUBSIDIES gekoppeld zijn aan de voortgang van het project. Aangezien de overeenkomst een middelenverbintenis is, houdt dit in dat de ingezette middelen dienen verantwoord te worden. Dit sluit echter niet uit dat er ook KPI's opgelegd worden. Tenslotte moet het Agentschap Innoveren & Ondernemen inzicht krijgen in de effectiviteit van de subsidie, wat kan vereisen dat de BEGUNSTIGDE(n) en de CLUSTERLEDEN bevraagd worden.

De dagdagelijkse opvolging van de goede uitvoering van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie is de verantwoordelijkheid van de BEGUNSTIGDE(n)/uitvoerders en de CLUSTERLEDEN. Het Agentschap Innoveren & Ondernemen beperkt zich tot de globale opvolging en de controle over de correcte uitvoering en het bereiken van de doelstellingen, zowel via de verslaggeving als via direct contact met de uitvoerders en de CLUSTERLEDEN. Het is dan ook noodzakelijk dat verslagen correct en tijdig ingeleverd worden zodat zo snel mogelijk kan ingespeeld worden op eventuele afwijkingen van de geplande uitvoering. Als de uitvoering van de overeenkomst of de verslaggeving niet correct gebeuren, kan dit leiden tot acties van het agentschap zoals beschreven in artikel 11 tot 13 van de ALGEMENE VOORWAARDEN CLUSTERSTEUN.

Voor de projecten gefinancierd uit de gereserveerde projectbudgetten van de speerpuntcluster worden afzonderlijke subsidie-overeenkomsten getekend tussen het agentschap en de begunstigden van deze projecten. De specifieke opvolging van de projecten is vastgelegd in deze subsidie-overeenkomsten en valt daarom buiten dit toelichtingsdocument.

2. Overeenkomst

Het Hermesfonds kent SUBSIDIES toe voor activiteiten gericht op het bereiken van de projectdoelstellingen, beschreven in artikel 1 van de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN. U dient daarvoor de middelen in te zetten zoals toegekend door het Hermesfonds. De basisgegevens rond de uitbetaling van de subsidie en de aanvaardbare kosten staan in artikel 2 (begroting), artikel 3 (Cofinanciering) en artikel 7 (betalingsmodaliteiten) van de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN. Meer informatie over het kostenmodel en eventuele wijzigingen in de begroting tijdens de duur van de overeenkomst is terug te vinden in het toelichtingsdocument 'Aanvaardbare kosten clustersteun innovatieve bedrijfsnetwerken en speerpuntclusters' dat terug te vinden is op de website.

De uiteindelijke SUBSIDIE wordt jaarlijks bepaald, op basis van de behaalde cofinanciering en de aanvaardbare kosten, verbonden aan de geleverde prestaties. Het belangrijkste deel van de kosten zijn de personeelskosten. Het is daarom belangrijk dat elke BEGUNSTIGDE van bij de start van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie een registratie doet van de geleverde prestaties in de context van de uitvoering van deze overeenkomst. In zijn eenvoudigste vorm bevat dit register: de naam van het personeelslid, de datum, de tijdsduur en een toewijzing aan een projectactiviteit. Het Agentschap Innoveren & Ondernemen, optredend voor het Hermesfonds, vraagt jaarlijks een prestatie-overzicht en een financieel verslag. Voor de cofinanciering geldt eveneens dat de BEGUNSTIGDE een transparante registratie doet van de cofinanciering die verworven wordt in functie van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie. Het agentschap kan zowel met betrekking tot de kosten als de cofinanciering te allen tijde bijkomende informatie opvragen.

De algemene contractuele verplichtingen met betrekking tot de verslaggeving staan in artikel 9 van de ALGEMENE VOORWAARDEN CLUSTERSTEUN. De verslagen die concreet gevraagd worden en de uiterste data van indiening bij normale uitvoering zijn opgesomd in artikel 5 van de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN. Deze data geven maximaal één maand de tijd om het verslag op te stellen en in te dienen, twee maanden voor een eindverslag. De begunstigde is verantwoordelijk voor het tijdig aanleveren van alle verslaggeving. Let op artikel 9.1.2, artikel 11.1 en artikel 12.1 van de ALGEMENE VOORWAARDEN CLUSTERSTEUN die aangeven dat niet tijdig leveren van verslagen consequenties kan hebben, zoals het opschorten van de uitbetaling van de subsidie, het herzien of zelfs terugvorderen van de subsidie.

De uitvoering en opvolging van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie wordt, zoals bepaald in de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN, 7 maanden na het projecteinde afgesloten.

Indien de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie uitgevoerd wordt door meerdere partners dienen er ondertekende SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN te worden ingediend, overeenkomstig artikel 4.3 van de ALGEMENE VOORWAARDEN CLUSTERSTEUN. Een samenwerkingsovereenkomst regelt onder meer de onderlinge afspraken over de uitvoering van het PROJECT, de afspraken inzake de te verzamelen cofinanciering en de betalingsregeling. Deze SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN en elke wijziging ervan moet worden goedgekeurd door het agentschap.

Als er in de overeenkomst bijzondere voorwaarden opgelegd worden (artikel 6 van de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN), moet zo snel mogelijk en uiterlijk binnen de termijn bepaald in de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN aangetoond worden dat de voorwaarden vervuld zijn.

In bijlage 1 van dit toelichtingsdocument vindt u een overzicht van de contractuele verplichtingen met inbegrip van de verslaggevingsmomenten.

3. Melding

De uitvoering van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie kan afwijken van het oorspronkelijk plan. Zolang de afgesproken middelen worden ingezet voor het bereiken van de projectdoelstellingen, is dit aanvaardbaar. Aanvaardbare wijzigingen zijn bijvoorbeeld aanpassingen van het werkplan zonder de hoofdlijnen te verlaten en in het bijzonder zonder het te realiseren innovatiedoel te wijzigen, personeelswijzigingen die geen afbreuk doen aan de oorspronkelijke afspraken (tussen de partners) omtrent in te zetten middelen of beperkte budgetverschuivingen binnen de begroting van een partner. Als een vuistregel kan worden aangenomen dat voor wijzigingen kleiner dan 10% binnen de kosten of de prestaties van een partner geen voorafgaande of afzonderlijke verantwoording of melding nodig is. Dergelijke punten dienen wel aan bod te komen in de normale voortgangsverslagen. Verschuivingen in begrotingen tussen partners moeten aangevraagd en door het agentschap goedgekeurd worden.

Indien zich omstandigheden voordoen die sterk afwijken van de uitgangspunten van de toekenning van de subsidie, dient u het agentschap onmiddellijk op de hoogte te brengen. In artikel 9.1 van de ALGEMENE

VOORWAARDEN CLUSTERSTEUN is die meldingsplicht omschreven. Daartoe behoren dus zeker, maar niet uitsluitend, belangrijke wijzigingen in het budget of de prestaties, verschuivingen van budget tussen partners, problemen met het behalen van de vereiste cofinanciering, wijzigingen van het innovatiedoel en belangrijke interne wijzigingen bij een BEGUNSTIGDE.

Dergelijke melding dient zo snel mogelijk te gebeuren. Dit kan samen met de eerstvolgende verslaggeving, maar in het geval dat de rapportering net afgerond is, kan dit ook via een afzonderlijk schrijven gemeld worden.

Het agentschap is verplicht op een dergelijke melding te reageren. Die reactie kan bestaan uit een korte terugmelding dat nota wordt genomen van de melding, maar dat er geen verdere acties vereist zijn, uit een vraag naar bijkomende informatie of uit een voorstel voor aanpassingen aan het project. In het laatste geval zal een brief met waarde van addendum bij de overeenkomst worden opgesteld.

4. Aansturing van de cluster

Overeenkomstig artikel 6 van de ALGEMENE VOORWAARDEN CLUSTERSTEUN dient er voor de uitvoering van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie een STUURGROEP samengesteld worden.

De STUURGROEP van de cluster bestaat uit een representatieve vertegenwoordiging van de clusterleden en heeft een belangrijke actieve rol bij de aansturing en opvolging van de clusterwerking. De stuurgroep wordt bij voorkeur voorgezeten door een vertegenwoordiger van een onderneming. Om de taak en werking van de STUURGROEP en de rechten en plichten van de leden ervan te verduidelijken, dient eveneens een REGLEMENT VAN ORDE te worden opgesteld.

Bij de speerpuntclusters vervult de Raad van Bestuur van de uitvoerende clusterorganisatie in principe de rol van STUURGROEP. Indien een ander statutair bepaald overlegorgaan de rol van STUURGROEP vervult wordt dit voorgelegd aan het agentschap. Het REGLEMENT VAN ORDE kan dan ingevuld worden door de statuten van de vzw, het huishoudelijk reglement of een ander door het agentschap gevalideerd afsprakenkader.

Het agentschap moet als waarnemer bij de vergaderingen van de STUURGROEP uitgenodigd worden, en ontvangt hiervoor de gerelateerde documenten. Na afloop van elke vergadering van de STUURGROEP wordt een verslag opgemaakt dat ook aan het agentschap bezorgd wordt (clusters@vlaio.be).

5. Verslaggeving

De verslaggeving van de uitvoering van de overeenkomst voor steun aan clusterorganisatie bestaat uit het cofinancieringsverslag, het jaarlijks voortgangsverslag, het jaarlijks financieel verslag, het tussentijds verslag en het eindverslag. De templates van de verschillende verslagen zijn beschikbaar op de website www.vlaio.be. De uiterste data van indiening van de verslaggeving zijn opgesomd in artikel 5 van de PROJECTSPECIFIEKE VOORWAARDEN.

Cofinancieringsverslag

Ten behoeve van de uitbetaling van het jaarlijkse subsidievoorschot, dienen de uitvoerders een cofinancieringsverslag in waarbij aangetoond wordt dat 80% van de vereiste cofinanciering voor het betreffende werkingsjaar bereikt wordt. Na goedkeuring door het agentschap zal vervolgens de 1^e schijf van de jaarlijkse subsidie uitbetaald worden. Een verdere toelichting over welke inkomsten als cofinanciering in aanmerking komen en hoe de cofinanciering aangetoond moet worden is te vinden in bijlage 2 van dit toelichtingsdocument.

Voortgangsverslag

Ten behoeve van de uitbetaling van het jaarlijks saldo van de subsidie wordt een voortgangsverslag opgevraagd. Deze bestaat uit twee delen. Vooreerst wordt een beknopte rapportering van de projectstatus gegeven aan de hand van zes rubrieken:

- inhoudelijk verloop;
- haalbaarheid van de doelstellingen en KPI's;
- interactie met de CLUSTERLEDEN;
- op gang brengen van samenwerking tussen de CLUSTERLEDEN;
- Voortgang van het clusterpact
- inzet van de middelen;
- gewijzigde externe omstandigheden/wijzigingen bij Begunstigde(n)/uitvoerder(s) –

Daarnaast wordt een meer gedetailleerde inhoudelijke rapportering over de voortgang en de bereikte resultaten gegeven. Het betreft een stand van zaken m.b.t. de voortgang van de clusterwerking en de KPI's, een kwalitatieve beschrijving van de concrete resultaten, de projectwerking (geoordeelde middelen en de , gerealiseerde hefboom, het bereik, succesverhalen/cases. Als bijlagen aan dit voortgangsverslag wordt zowel een olijsting gevraagd van alle ondernemingen die actief zijn in de cluster gevraagd als het voortgangsverslag van het clusterpact.

Financieel verslag

Samen met de jaarlijkse voortgangsverslaggeving wordt, ten behoeve van de uitbetaling van het jaarlijks saldo van de subsidie, een financieel verslag opgevraagd. Dit financieel verslag bestaat uit twee delen. Enerzijds is er een rapportering van de gemaakte kosten bij de uitvoering van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie en een overzicht van de personeelsinzet. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de template die terug te vinden is op de website www.vlaio.be. Anderzijds wordt in het jaarlijks financieel verslag eveneens een overzicht van gerealiseerde cofinanciering (inkomsten) gevraagd zoals bepaald in bijlage 2 van dit toelichtingsdocument.

Tussentijds verslag

De tussentijdse verslaggeving valt samen met het voortgangsverslag na 2 jaar en dient ook als aanvraag voor de verlenging van de steunovereenkomst voor een volgende periode van 2 jaar van ondersteuning.¹ Het tussentijds verslag bestaat uit vier grote delen:

- Het normale jaarlijkse voortgangsverslag;
- Een zelfevaluatie van de clusterwerking;
- Een toekomstvisie van de cluster;
- Een werkplan (inclusief KPI's) en begroting voor de volgende drie werkingsjaren.

De zelfevaluatie omvat een reflectie m.b.t. de werking en de resultaten van de cluster ten opzichte van de vooropgestelde doelstellingen, de voortgang van de KPI's, de clusterdynamiek, de gedragenheid van het initiatief en het (financieel) engagement van de ondernemingen in de voorbije periode. Specifieke aandacht gaat hierbij naar de resultaten op korte termijn en de (verwachte) impact op de competitiviteit van de bedrijven (op langere termijn) als gevolg van de clusterwerking. Daarnaast wordt ook aangetoond hoe de speerpuntcluster de drie opgelegde rollen alsook de hefboomfunctie waarmaakt.

¹ De projecten kunnen tot maximum 3 maal verlengd worden tot de maximumgrens van 10 jaar ondersteuning bereikt is. Bij de tussentijdse evaluatie in jaar 2 en 4 wordt een aanvraag gedaan voor een verlenging met 2 jaar, terwijl in jaar 6 een verlenging voor 3 jaar wordt gevraagd.

De toekomstvisie beschrijft hoe en op welke manier de cluster zijn werking (doelstellingen en activiteiten) de komende drie jaar wil verder zetten en of op welke wijze de oorspronkelijke strategie en/of doelstellingen zullen aangepast worden.

Het werkplan met KPI's voor de volgende drie werkingsjaren bestaat enerzijds uit een update van het werkplan voor het laatste werkingsjaar van de overeenkomst en anderzijds een werkplan voor de daaropvolgende 2 werkingsjaren. De gevraagde projectbegroting heeft enkel betrekking op de twee bijkomende jaren.

In geval van een positieve tussentijdse evaluatie zal de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie van de speerpuntcluster na afloop van de overeenkomst voor de twee bijkomende jaren² verlengd worden tot de grens van 10 jaar subsidiëring bereikt wordt. Een negatieve tussentijdse evaluatie zal betekenen dat de cluster na de tussentijdse evaluatie het laatste jaar van de overeenkomst nog steun ontvangt voor de goede afronding van het project waarna de steun aan wordt stopgezet (uitdoofscenario).

In geval er beslist wordt om de steunovereenkomst stop te zetten, moeten door de clusterorganisatie tijdens het derde jaar alle noodzakelijke maatregelen getroffen worden om de financiële gevolgen van de aangegane verplichtingen en opzegvergoedingen te minimaliseren.

Eindverslag

Het eindverslag is van toepassing indien de steunovereenkomst voor steun aan de clusterorganisatie afloopt na maximum 10 jaar of indien er beslist wordt om na een negatieve tussentijdse evaluatie de steunovereenkomst vroegtijdig stop te zetten. Het eindverslag omvat naar het gebruikelijke jaarlijkse voortgangsverslag en het financieel verslag van het laatste projectjaar ook een toelichting over de behaalde resultaten over de totale looptijd van de overeenkomst alsook en een visie met betrekking tot de toekomst van de cluster. De toelichting over de behaalde projectresultaten omvat een reflectie m.b.t. de werking en de resultaten van de cluster ten opzichte van de vooropgestelde doelstellingen, maar ook met betrekking tot de (verwachte) impact op de competitiviteit van de bedrijven (op langere termijn) als gevolg van de clusterwerking. De toekomstvisie beschrijft hoe en op welke manier de cluster zijn werking wil verder zetten.

Bij een positieve tussentijdse evaluatie en een verlenging van de overeenkomst na afloop van de projectperiode zal de datum van de in het artikel 5 van de PROJECTSPECIFIEKE VOORWAARDEN vermelde eindverslag verschoven worden en zal in de plaats hiervan een jaarlijkse voortgangsverslag en financieel verslag opgevraagd worden.

Bijkomende toelichting

De verslaggeving gebeurt in het Nederlands, tenzij anders afgesproken bij de start van de overeenkomst en wordt elektronisch aan het Agentschap Innoveren en Ondernemen bezorgd: clusters@vlaio.be.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen kan op elk moment informatie vragen met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst. Deze vragen worden aan de hoofdaanvrager gericht, tenzij in uitzonderlijke omstandigheden wanneer ze betrekking hebben op een individuele partij.

6. Bevraging van de ondernemingen

Aanvullend aan de verslaggeving door de uitvoerders kan het Agentschap Innoveren & Ondernemen jaarlijks voor elke lopende overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie een korte bevraging doen bij de binnen de cluster actieve ondernemingen. De focus van deze bevraging zal enerzijds liggen op de

² Bij de tussentijdse evaluatie in jaar 6 zal de eventuele verlenging drie jaar bedragen.

tevredenheid over het algemene verloop van de clusterwerking en anderzijds op de clusterdynamiek. De clusterorganisatie dient in functie van deze bevraging bij de jaarlijkse voortgangsverslaggeving een lijst van binnen de cluster actieve ondernemingen ter beschikking te stellen aan het agentschap. Er wordt verwacht dat de clusterorganisatie de ondernemingen binnen hun eigen cluster sensibiliseert om aan de bevraging mee te werken.

De resultaten van de bevraging worden (geaggregeerd en anoniem) teruggekoppeld naar de clusterorganisatie. Het agentschap behoudt het voorrecht om op programmaniveau de resultaten van de bevraging publiek maken.

Indien de clusterorganisatie zelf een (jaarlijkse) bevraging van de leden van de speerpuntcluster doet kan er voor geopteerd worden om de vragen van het agentschap te integreren in deze bevraging. De clusterorganisatie dient hiervoor de nodige afspraken te maken met het agentschap.

7. Clusterpact

Naast de ondertekende overeenkomst die de steun aan de clusterorganisatie bepaalt, wordt er voor elke speerpuntcluster eveneens een clusterpact afgesloten. In het clusterpact worden de engagementen vastgelegd van alle partners, zowel de clusterorganisatie, ondernemingen, kennisinstellingen, de overheid en eventueel andere relevante organisaties ter **ondersteuning van de uitrol van het competitiviteitsprogramma van de speerpuntcluster**. Het clusterpact omvat in principe afspraken over de volgende punten:

- Geormerkte middelen ter ondersteuning van activiteiten uit het competitiviteitsprogramma
- Hinderpalen voor de realisatie van economische meerwaarde
- Front-office functie voor agentschap Innoveren en Ondernemen
- Inzet in de relevante transitieprioriteiten in Vlaanderen
- Afstemming met FIT, WSE en/of andere relevante beleidsdomeinen

Er wordt jaarlijks een voortgangsverslag van het clusterpact opgevraagd als bijlage aan het voortgangsverslag van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie. Dit verslag bestaat enerzijds uit een overzicht van de realisaties van het voorbije jaar en biedt anderzijds ook de mogelijkheid om voorstellen te doen voor aanpassingen in het clusterpact voor het volgende werkingsjaar. Het voortgangsverslag rond het clusterpact wordt door het agentschap gedeeld met alle bij het clusterpact betrokken actoren en geldt aldus als leidraad voor de jaarlijkse opvolgvergadering rond het clusterpact.

8. Betaling

De uitbetaling van de SUBSIDIE door het Agentschap Innoveren & Ondernemen gebeurt in 2 schijven per jaar. De eerste schijf wordt betaald na ondertekening van de overeenkomst, de vervulling van de voorwaarden, zoals voorzien in de OVEREENKOMST en nadat door de clusterorganisatie wordt aangetoond dat 80% van de cofinanciering voor het lopende werkingsjaar wordt behaald. De cluster volgt voor het aantonen van de verzamelde cofinanciering de richtlijnen zoals vastgelegd in bijlage 4 van dit toelichtingsdocument.

De tweede schijf zal uitbetaald worden nadat het saldo van de verzamelde cofinanciering is aangetoond, na de jaarlijkse financiële afrekening en de goedkeuring van het voortgangsverslag. De jaarlijkse financiële afrekening gebeurt op basis van het financieel jaarverslag. Een eventueel subsidiesaldo kan niet overgedragen worden naar een volgend werkingsjaar.

De uitbetaling van de SUBSIDIE gebeurt steeds aan de hoofdaanvrager. Bij meerdere partners zorgt de hoofdaanvrager voor uitbetaling van de andere partners. De afspraken hierover dienen vastgelegd te worden in de SAMENWERKINGSOVEREENKOMST.

De kalender van de uitbetalingen en de voorwaarden die voor elk betaling moeten vervuld zijn, zijn opgenomen in artikel 6 van de PROJECTSPECIFIEKE VOORWAARDEN. Naast een correcte uitvoering van het project zijn het naleven van de verslaggevingsverplichtingen en de meldingsplicht basisvoorwaarden voor uitbetaling.

9. Communicatie

Goede communicatie over de cluster en de clusteractiviteiten kan bijdragen tot de benodigde visibiliteit, aantrekkingskracht en werking van de cluster. Bij elke communicatie, publicatie of publiciteit over het de speerpuntcluster dient de clusterorganisatie te refereren naar de steun die het van het agentschap ontvangt. De richtlijnen met betrekking tot dergelijke communicatie zijn beschreven op de website: <http://www.vlaio.be/pagina/communicatieverplichtingen-partners>. Het agentschap kan voor zijn publicaties gebruik maken van de naam van de BEGUNSTIGDE(n) van de subsidie, de titel en looptijd van het overeenkomst, de omvang van de SUBSIDIE en de naam van eventuele andere bij de uitvoering van de steunovereenkomst betrokken Partijen.

In de jaarlijkse verslaggeving wordt naar succesverhalen gevraagd die door het agentschap gebruikt kunnen worden voor communicatiedoeleinden. Dergelijke succesverhalen kunnen ook op elk moment doorgestuurd worden naar het agentschap. Indien hiervoor interviews/artikels of andere communicatiemiddelen opgemaakt worden door het agentschap, worden deze na publicatie ook ter beschikking gesteld van de clusterorganisatie.

Aan de clusterorganisatie wordt gevraagd om bij de start de relevante clustergegevens voor publicatie op de website www.vlaio.be aan te leveren. Indien zich hierin wijzigingen voordoen dient dit door de clusterorganisatie aan het agentschap gemeld te worden.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht contractuele verplichtingen

Bijlage 2: Cofinanciering van overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie

Bijlage 1: Overzicht contractuele verplichtingen

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de verplichtingen bij de uitvoering van de overeenkomst voor steun aan de clusterorganisatie en van de verslaggevingsmomenten. De uiterste data van indiening van de verslaggeving zijn opgesomd in artikel 5 van de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN.

TYPE DOCUMENT	FREQUENTIE
Aanvullen info voor opmaak overeenkomst	Eenmalig bij begin
Samenwerkingsovereenkomst(en) - indien van toepassing	Eenmalig bij begin
Samenstelling en verklaring STUURGROEP, incl. reglement van orde	Eenmalig bij begin
Verslag vergadering STUURGROEP	Na elke vergadering
Cases	Continu of gekoppeld aan een verslag
Meldingen	Continu of gekoppeld aan een verslag
COFINANCIERINGSVERSLAG - Overzicht van de gerealiseerde cofinanciering	Zodra de 80% van de benodigde cofinanciering van het desbetreffende werkingsjaar bereikt is.
VOORTGANGSVERSLAG - de voortgang in de clusterwerking (terugblik) - voortgang in de KPI's - kwalitatieve beschrijving van concrete resultaten - succesverhalen - lijst van bij de cluster actief betrokken ondernemingen - voortgangsverslag van het clusterpact - overzicht van de personeelsinzet (prestatietabel)	Om de 12 maanden
FINANCIËL VERSLAG - overzicht van de gemaakte kosten - overzicht van de personeelsinzet (prestatietabel) - overzicht van de gerealiseerde cofinanciering	Om de 12 maanden
TUSSENTIJDVS VERSLAG - globale analyse van de afgelopen periode (inclusief zelfevaluatie) - werkplan volgende 3 werkingsjaren (inclusief KPI's) - begroting volgende 2 werkingsjaren	Na 24 maanden
EINDVERSLAG - behaalde resultaten, inclusief verwachte impact op competitiviteit - Toekomstvisie	bij afloop overeenkomst

Bijlage 2 Cofinanciering van overeenkomsten voor steun aan de clusterorganisaties

1. Situering

Zoals bepaald in het clusterbesluit³ en de handleidingen voor Innovatieve Bedrijfsnetwerken⁴ en Speerpuntclusters⁵ worden clusterprojecten voor 50% gesubsidieerd door het Agentschap Innoveren & Ondernemen. De overige 50% van de projectbegroting dient op jaarbasis gefinancierd te worden door de ondernemingen die actief zijn binnen de clusterwerking (=cofinanciering). De uitbetaalde subsidie staat in verhouding tot de voortgang van het project en de verzamelde cofinanciering;

De aanvaardbare cofinancieringsbronnen (cashbijdragen, bijdragen in natura en inkomsten uit activiteiten) zijn opgenomen in het clusterbesluit. Hierbij vormen cashbijdragen van ondernemingen de belangrijkste cofinancieringsbron. De vereiste verhouding van de aanvaardbare cofinancieringsbronnen wordt opgenomen in de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN van de overeenkomst. Het bereiken van 50% cofinanciering wordt toegepast per jaar. Indien op het einde van het projectjaar de vereiste cofinanciering niet gerealiseerd wordt, zal de subsidie voor dat projectjaar pro rata de effectief aangetoonde cofinanciering herzien worden.

In dit toelichtingsdocument wordt verder verduidelijkt welke cofinancieringsbronnen aanvaard worden door het Agentschap Innoveren & Ondernemen en op welke wijze de cofinanciering door de uitvoerders dient aangetoond te worden.

2. Welke cofinanciering komt in aanmerking ?

Er komen drie verschillende types van bijdragen in aanmerking voor de cofinanciering: cashbijdragen, bijdragen 'in natura' en inkomsten uit activiteiten.

Cashbijdragen van ondernemingen

Cashbijdragen vormen de belangrijkste cofinancieringsbron (minimum 60%) en worden gedefinieerd als directe bijdragen van ondernemingen aan de clusterorganisatie onder de vorm van jaarlijkse lidgelden of sponsoring. De clusterorganisatie stuurt hiervoor een factuur naar de onderneming, waarbij er een directe verwijzing is naar het clusterproject en de diensten die men hiervoor ontvangt. De bedragen kunnen variëren afhankelijk van de grootte van de onderneming (bv. onderscheid ko, kmo en go) of van de actieve (sturende) rol die ondernemingen opnemen in de clusterwerking. Lidgelden of sponsoring van niet-ondernemingen (kennisinstellingen, federaties, overheidsdiensten, ...) komen niet in aanmerking.

Indien er een (quasi) 1-op-1 relatie is tussen de algemene ledenbijdragen aan een organisatie en het clusterproject kunnen deze ook meegenomen worden als cash-bijdragen vanwege de ondernemingen. Het agentschap kan hierbij contact opnemen met CLUSTERLEDEN om na te gaan in welke mate de ondernemingen de clusterwerking ten volle ondersteunen. Indien in het eerste jaar van het project de startdatum van het algemeen jaarlijks lidmaatschap (bv. 1 januari) niet overeenkomt met de startdatum van project (bv. 1

³ Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de steun voor innovatieclusters in Vlaanderen

⁴ Handleiding Innovatieve Bedrijfsnetwerken

⁵ Handleiding voor het indienen van een voorstel speerpuntclusters

september) dan kan de algemene ledenbijdrage van het lopende jaar voor het volledige bedrag in rekening genomen worden voor het aantonen van de eerste 80%.

In het geval een bestaande ledenorganisatie (bv. een collectief centrum), met een veel bredere werking dan het clusterproject, optreedt als clusterorganisatie worden de algemene ledenbijdragen niet in aanmerking genomen.

Bijdragen in natura

Bijdragen in natura worden gedefinieerd als significante diensten of goederen (bv. ter beschikking stellen van personeel en/of faciliteiten) vanwege ondernemingen in functie van de werking van de clusterorganisatie. Deze bijdragen maken maximaal 40 % van de totale cofinanciering uit. De kosten van deze diensten of goederen worden ingebracht onder de werkingskosten van het project (als een directe kost of een onderaanneming). Wanneer het bedrijf deze kost wil inbrengen als een bijdrage in de cofinanciering (bijdrage in natura), moet deze kost door middel van een debet/creditnota of facturatie (incl. BTW) aangetoond kunnen worden.

Voorbeelden

- *Een bedrijf detacheert een personeelslid voor een substantiële tijdsinzet (bv. 6 mensmaanden/jaar) naar een clusterorganisatie. De hiermee gerelateerde personeelskost kan ingebracht worden als cofinanciering (in natura). Er dient in dat geval een overeenkomst opgemaakt te worden tussen de clusterorganisatie en het bedrijf waaruit blijkt dat het personeelslid voor een bepaalde tijdsinzet ter beschikking gesteld wordt van de clusterorganisatie en welke taken (uit het werkprogramma) opgenomen zullen worden.*
- *Een bedrijf stelt een databank ter beschikking van de cluster. De kost gerelateerd met het gebruik van deze databank kan ingebracht worden als 'in natura' cofinanciering. Deze kost is terug te vinden in de werkingsmiddelen van de clusterorganisatie en moet achteraf boekhoudkundig traceerbaar zijn (zowel bij de aanvrager/uitvoerder van het project als bij de onderneming die de dienst/goederen levert).*

Projecteigen inkomsten uit activiteiten

Projecteigen inkomsten uit activiteiten maken maximaal 20% van de totale cofinanciering uit. Dit zijn de bijdragen die ondernemingen betalen voor deelname aan activiteiten die georganiseerd worden door de clusterorganisatie. Enkel activiteiten in het kader van de projectwerking komen in aanmerking. Het betreft traditioneel inschrijvingsgelden voor specifieke clusterevents, die door middel van facturatie traceerbaar zijn. Inkomsten uit individuele dienstverlening door de clusterorganisatie aan ondernemingen (bv. gespecialiseerd advies, testen, ...) worden niet in rekening genomen.

3. Aantonen van de cofinanciering

Controle cofinanciering voor uitbetaling 1e schijf

De jaarlijkse 1ste schijf wordt uitbetaald wanneer de uitvoerder in het cofinancieringsverslag kan aantonen dat minstens 80% van de vereiste cofinanciering voor dat projectjaar gegarandeerd is. Deze 1ste schijf is een voorschot, de definitieve steun wordt op jaarbasis na de financiële afrekening bepaald.

Het aantonen van cash bijdragen gebeurt aan de hand van een Excel tabel⁶ waarbij het eenduidig identificeerbaar is welk bedrijf voor welk bedrag heeft bijgedragen. Volgende informatie dient hierbij aangeleverd te worden:

- Naam onderneming
- Ondernemingsnummer
- Bedrag
- Factuurnummer
- Betaald/niet betaald (voor de uitbetaling van de 1^e schijf is het mogelijk dat nog niet alle facturen betaald werden).

Het aantonen van cofinanciering voor gedetacheerd personeel en/of andere bijdragen in natura gebeurt op basis van facturen bij de jaarlijkse afrekening. Gezien er bij het begin van het jaar in principe hiervoor nog geen facturen beschikbaar zijn kan de aanvrager het jaarlijkse hiervoor het in de projectbegroting voorziene bedrag pro-rata van 80% als cofinanciering meerekenen voor de eerste schijf. In het geval van een detachering, wordt de overeenkomst tussen het bedrijf en de clusterorganisatie die de detachering regelt, ter beschikking gesteld van het agentschap. Enkel detacheringen en andere in kind bijdragen die opgenomen zijn in de goedgekeurde projectbegroting (behoudens wijzigingen in samenspraak met het agentschap), komen in aanmerking als cofinanciering.

Het aantonen van de cofinanciering voor inkomsten uit activiteiten gebeurt op basis van een Excel tabel met een overzicht van de gerealiseerde inkomsten. Enkel activiteiten binnen de projectperiode die in het kader van het project georganiseerd worden en bijdragen tot de doelstellingen van de cluster komen hiervoor in aanmerking.

Controle cofinanciering voor uitbetaling 2de schijf

De uitbetaling van de 2de jaarlijkse schijf wordt gekoppeld aan de goedkeuring van het jaarlijkse voortgangsverslag en het jaarlijks financieel verslag en na de afrekening van de kosten van het voorbije projectjaar. De clusterorganisatie dient in het financieel verslag aan te tonen dat de vereiste jaarlijkse cofinanciering behaald werd.

Het aantonen van cash bijdragen gebeurt aan de hand van een Excel tabel met de gegevens zoals vermeld in 3.1. Aanvullend dient voor de 2^e schijf aangetoond worden dat de cash-bijdragen effectief betaald zijn door de ondernemingen. De aanvrager kan dit aantonen door vermelding van de effectieve betalingsdatum en de bankafschriftnummers van de betalingen in de Excel tabel.

Het bewijs van in kind bijdragen gebeurt aan de hand van facturen die aantonen dat de desbetreffende diensten en of goederen effectief aan de clusterorganisatie werden geleverd. Enkel detacheringen en andere in kind bijdragen die opgenomen zijn in de goedgekeurde projectbegroting komen in aanmerking als cofinanciering.

Het bewijs van cofinanciering voor inkomsten uit activiteiten gebeurt op basis van een Excel tabel met een overzicht van de gerealiseerde inkomsten. Er kunnen door het agentschap ter controle bewijsstukken van deze inkomsten (bv. facturen) opgevraagd worden Enkel activiteiten binnen de projectperiode komen hierbij in aanmerking.

⁶ Template cofinancieringsverslag is terug te vinden op www.vlaio.be/clusters

De clusterorganisatie is verantwoordelijk voor de realisatie van de cofinanciering en dient er over te waken dat er geen dubbele financiering van projectactiviteiten is. Dit houdt in dat reeds gefinancierde kosten kunnen niet nogmaals verhaald worden.

Op het einde van het projectjaar zal ook steeds door het agentschap nagegaan worden of de verzamelde cofinanciering voldoet aan het in de PROJECTSPECIEKE VOORWAARDEN van de overeenkomst vastgelegde minimale aandeel van cashbijdragen (60%) en het maximale aandeel van projecteigen inkomsten van activiteiten (20%).

Eventuele overschotten op de cofinanciering kunnen doorgeschoven worden naar het volgende jaar.

Voor verdere vragen in verband met de cofinanciering kan steeds contact opnemen worden met clusters@vlaio.be.

Agentschap
Innoveren & Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be